

land. Den foreslåede anordning indebærer tillige, at specielt lærlingeudvalgene for Grønland skal have lejlighed til at udtale sig om grønlandske lærlingeforhold også i de tilfælde, hvor vedkommende sædvanlige faglige udvalg i overensstemmelse med foranstående skal varetage de pågældende opgaver.

Med hensyn til lærlingeundervisningen på de faglige skoler i Grønland er det fundet rigtigt, at denne skal tilrettelægges i samråd med skoledirektionen for Grønland, der især forudsættes at skulle føre tilsynet også med denne undervisning i Grønland.

Til varetagelse af en række ikke principielle opgaver, der ifølge lærlingeloven tilligemed mere principielle spørgsmål er henlagt til lærlingerådet og de faglige udvalg, er foreslået nedsat de i anordningsudkastets § 24 omhandlede lærlingeudvalg for Grønland, et for håndværk og industri m. v. og et for butikks-, handels- og kontorvirksomhed, samt et fælles lærlingeudvalg for Grønland. De nævnte udvalg skal på linie med de tilsvarende danske faglige organer sammensættes af repræsentanter for arbejdsgiverne og arbejderne i Grønland.

Medlemmerne af de to lærlingeudvalg skal i fællesskab danne det fælles lærlingeudvalg for Grønland, hvis formand udnævnes for 5 år ad gangen af undervisningsministeren. Endvidere skal det fælles lærlingeudvalg tiltrædes af skoledirektøren for Grønland, og udvalget kan tilforordnes 2 i erhvervsuddannelse sagkyndige personer.

Det foreslås, at lærlingerådet ved behandling af sager vedrørende lærlingeforhold i Grønland tilforordnes 2 stemmeberettigede repræsentanter for Grønland, hvoraf én skal være repræsentant for arbejdsgiverne i Grønland og én repræsentant for Grønlandsk Arbejdersammenslutning, samt én ikke stemmeberettiget repræsentant for Ministeriet for Grønland.

Forslaget indebærer, at arbejdsgiver- og arbejderorganisationerne i Grønland skal vælge særlige svendeprovkommissioner for Grønland, hvorved dog forudsættes, at der bl. a. af hensyn til sikring af en kvalitetsmæssig ligestilling mellem uddannelsen i Grønland og i det øvrige Danmark, søges opretholdt nær kontakt mellem de grønlandske svendeprovkommissioner og de tilsvarende faglige organer i det øvrige Danmark.

Visse af lærlingelovens bestemmelser om retsforholdet mellem læremester og lærling har måttet afpasses bl. a. efter de særlige regler i den grønlandske kriminallov, men der er ikke tale om realitetsændringer, som kunne medføre en forringelse med hensyn til forholdet mellem parterne i et læreforhold.

Da en del unge i Grønland, herunder i særlig grad unge fra udsteder og bopladser, som formentlig i stigende tal i de kommende år vil søge til byerne for at opnå beskæftigelse, ikke vil have en skoleuddannelse, som gør det muligt for dem at gennemføre en egentlig lærlingeuddannelse, er det i § 33 i anordningsudkastet foreslået, at bestemmelserne i lærlingelovens § 1, stk. 1, 1. og 2. punktum, først sættes i kraft i Grønland 5 år efter, at anordningen i øvrigt sætter lærlingeloven i kraft i Grønland.

Dette forslag fremsættes efter ønske af det grønlandske landsråd, der i en under rådets samling i 1961 afgivet udtalelse vedrørende den faglige uddannelse i Grønland bl. a. udtalte: „Under hensyn til, at der i Grønland findes et meget stort antal unge i alderen fra 14-18 år, der mangler forudsætningerne for at gennemgå en egentlig lærlingeuddannelse i henhold til lærlingeloven, og som har vanskeligt ved at finde passende beskæftigelse, fordi der i Grønland findes forholdsvis få arbejdspladser, henstiller rådet, at lærlingelovens § 1 for Grønlands vedkommende ændres derhen, at der i virksomheder, der er godkendt til uddannelse af lærlinge, også kan beskæftiges unge under 18 år uden lærekontrakt“.

Rådet har i forbindelse med denne udtalelse fremhævet som sin opfattelse, at man uden en imødekommelse af disse hensyn vil skabe store vanskeligheder i Grønland med henblik på beskæftigelse af de ganske unge.

Under hensyn til den afgørende betydning, som den omhandlede bestemmelse i lærlingeloven har som værn for den egentlige lærlingeuddannelse, har man i overensstemmelse med lærlingerådet ikke ment det forsvarligt eller muligt at foreslå en generel dispensation fra bestemmelsen for Grønlands vedkommende, men som anført foreslået, at reglen først træder i kraft i Grønland efter 5 års forløb. Dels må det anses for at være muligt i løbet af denne periode at forbedre skoleuddannelsen, specielt på de større udsteder, i ikke uvæsentlig grad, dels vil det formentlig være muligt inden udløbet af fristen at skabe muligheder for en supplerende undervisning i tilknytning til den almindelige børneskole, således at de unge, der har behov derfor, gennem denne uddannelse kan opnå de fornødne kundskaber til at påbegynde en egentlig lærlingeuddannelse.

I flere henseender vil et stort problem i forbindelse med lærlingelovens gennemførelse i Grønland være de højst uensartede kundskaber, de unge møder med. Landsrådet anførte i den foran nævnte udtalelse herom følgende: